Universitatea „Aurel Vlaicu“ Arad

FACULTATEA DE TEOLOGIE ORTODOXĂ
„ILARION V. FELEA” ARAD

PLANUL STRATEGIC

2024-2029

Cf. avizului Consiliului Facultății de Teologie Ortodoxă "Ilarion V. Felea"
din data 27.05.2024

ARAD

I. INTRODUCERE

Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad funcționează în cadrul Universității „Aurel Vlaicu” din Arad, aflându-se în același timp și sub ascultare și subordonare față de Arhiepiscopia Aradului. Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad asumă o viziune unitară asupra activității didactice, de cercetare și misionare potrivit exigențelor prevăzute în Carta Universității „Aurel Vlaicu” din Arad, în Statutul de Organizarea și Funcționarea Bisericii Ortodoxe Române și în Protocolul încheiat între Patriarhia Română și Ministerul Educației Naționale, păstrând specificul învățământului teologic ortodox ca funcție a Bisericii.

Prin prezentul plan strategic urmărim consolidarea instituției de învățământ superior arădean, domeniul Teologie, pe care o slujim de mai bine de 20 de ani. Această consolidare o dorim să fie realizată treptat, atât în plan național, cât și internațional. Valorile după care ne ghidăm în realizarea acestui PROGRAM sunt cele ale Tradiției teologice ortodoxe românești, ale învățământului superior românesc, bazate pe cunoaștere, pe competiție, pe respect, toate acestea având ca reper esențial valorile învățământului superior european. Toate aceste valori constituie cadrul optim pentru formarea spirituală și edificarea gnoseologică a studenților, masteranzilor și doctoranzilor Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din cadrul Universității „Aurel Vlaicu” din Arad.

I.
PREZENTAREA SITUAȚIEI ACTUALE A FACULTĂȚII DE TEOLOGIE ORTODOXĂ „ILARION V. FELEA” DIN ARAD

I.1. Baza materială

Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” își desfășoară activitatea în clădirea proprie, destinată pentru această formă de învățământ și marcată de istoria Institutului Teologic și a Academiei Teologice arădene. Facultatea noastră dispune de o curte generoasă, precum și de o Capelă (200 locuri) și un altar de vară pentru formarea duhovnicească și liturgică a studenților teologi. Spațiile de învățământ sunt generoase pentru dinamica educațională existentă la nivelul Facultății, aceasta având și două copuri de Bibliotecă cu aproximativ 22.000 de volume și reviste de specialitate. Toate spațiile de învățământ și clădirea Facultății au fost restaurate și modernizate în mandatul 2020-2024. Astfel, întregul ansamblu educațional se prezintă într-o formă adecvată unui proces de învățământ modern.

I.2. Cadre didactice

Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din cadrul Universității „Aurel Vlaicu” din Arad este moștenitoarea directă a Tradiției teologice ortodoxe din vestul țării, oglindită în trecut de Institutul Teologic (1822-1927), apoi de Academia Teologică (1927-1948), instituții care au oferit Bisericii și societății românești, personalități teologice, bisericești și culturale de renume.

La ora actuală, dinamica educațională este susținută în Facultatea noastră de un corp profesoral bine închegat și pregătit, specializat în disciplinele predate. Toate cadrele didactice au doctorat în teologie sau se află în stadii avansate de susținere a tezei de abilitare în domeniul Teologie, precum și contribuții științifice în domeniu. De asemenea există o stabilitate a cadrelor didactice care au norma de bază în facultate, creându-se astfel un climat propice pentru formarea intelectuală și duhovnicească a studenților teologi, precum și pentru afirmarea instituției noastre la nivel național și internațional.

I.3. Educație și formare duhovnicească

Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea" din cadrul Universității „Aurel Vlaicu" din Arad are toate cele trei cicluri de formare academică: licență, master și doctorat. Studenții, masteranzii și doctoranzii beneficiază de Capela Facultății (laboratorul duhovnicesc) în care se pot forma din punct de vedere cultic-liturgic, omiletic-catehetic și spiritual după un Program bine stabilit. Pentru formarea lor intelectuală, beneficiază – pe lângă sursele online oferite la nivelul Universității și ale Bibliotecii universitare – de două corpuri de Bibliotecă de 22.000 de volume și reviste de specialitate, precum și de Biblioteca Arhiepiscopiei Aradului (aprox. 30.000 volume și reviste de specialitate). Fac precizarea că toate restaurările realizate la corpul de clădire, la capela facultății și a altarului de vară, și a curții interioare au fost constituite prin implicarea directă pe care am avut-o în acest sens.

I.4. Cercetare științifică

Cadrele didactice ale Facultății noastre sunt angajate în cercetarea teologică actuală atât la nivelul Patriarhiei Române, cât și la nivelul cercetării teologice în plan internațional. Rezultatele cercetării sunt publicate în reviste de specialitate din țară și străinătate, în volumele simpozioanelor naționale și internaționale organizate de Facultatea noastră, precum și în paginile revistei *Teologia*, revistă editată de corpul profesoral al Facultății noastre și recunoscută la nivel național și internațional. Fac precizarea că din anul 2012 sunt Redactor șef al revistei *Teologia*. De asemenea, în mandatele avute am înființat mai multe reviste: *Studia Doctoralia* (din 2016), *Anuarul Facultății* (din 2016), precum și revista *Studia Theologica et Historica Aradensia* (din 2019) trei publicații care reprezintă o oglindă a preocupărilor științifice din cadrul Școlii Doctorale, a Centrului de Studii Teologice-Istorice și de prognoză Pastoral-Misionară, precum și a Facultății de Teologie.

I.5. Manifestări studențești

Facultatea noastră sprijină activitățile studențești care constau în:

a) organizarea de simpozioane bianuale cu participarea studenților de la alte facultăți de profil din țară;

b) organizarea unor conferințe teologice cu invitați din țară și străinătate;

c) organizarea altor întruniri ale studenților. În acest sens înțelegem să fim aproape de căutările și năzuințele studenților noștri în plan academic și de formare duhovnicească.

Lucrările Simpozioanelor Naționale studențești au fost publicate până în prezent în volume de specialitate.

I.6. Cooperări interne şi externe

Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad dezvoltă strânse legături cu celelalte Facultăți de Teologie Ortodoxă din cuprinsul Patriarhiei Române. Amintim în acest sens buna colaborare cu Facultățile de Teologie din București, Sibiu, Cluj, Iași și Craiova, cu prima dintre acestea având un parteneriat viabil și la nivelul Școlii doctorale. În plan extern, Facultatea noastră este angajată într-o bună colaborare cu specialiștii disciplinei Teologie Dogmatică din Europa și America prin intermediul *Asociației Internaționale a Dogmatiștilor Ortodocși* înființată la Arad (2007), precum și cu specialiști din cadrul disciplinei Drept canonic și Studiul biblic. De asemenea, sunt dezvoltate legături cu Facultatea de Teologie din Opole (Polonia) și Facultatea de Teologie din Sofia (Bulgaria), Preşov (Cehia). Tesalonic (Grecia), iar de curând cu Universitatea din Halle (Germania). Fac precizarea că sunt membru fondator al *Asociației Internaționale a Dogmatiștilor Ortodocși* înființată la Arad (2007).

I.7. Provocările contextului actual: puncte slabe şi riscuri

Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad își desfășoară activitatea într-un context provocator, atât din perspectiva dinamicii învățământului european, cât și din perspectiva exigențelor și configurației învățământului teologic la nivelul Patriarhiei Române.

Dintre aceste provocări amintim:

- scăderea numărului de studenți în ultimii ani la Facultatea de Teologie la ciclul de licență și la cel de master;
- riscul de abandon școlar și lipsa de motivație față de procesul educațional în general, manifestată de o parte dintre studenți;
- scăderea nivelului resurselor financiare bugetare alocate;
- scăderea numărului de absolvenți de liceu cu diplomă de bacalaureat;
- scăderea numărului vocațiilor sacerdotale într-o lume secularizată;
- migrarea studenților către universități din Uniunea Europeană;
- riscul descentralizării alocării fondurilor bugetare pe fiecare facultate;

I.8. Oportunitățile actuale ale Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad

- integrarea în spațiul european al învățământului;
- buna colaborare cu Centrul eparhial în vederea unui învățământ de calitate adaptat la exigențele din parohii și scoli;
- poziția favorabilă, fundamentată pe calitate, a Facultății noastre;
- o bună dezvoltare a relațiilor internaționale prin organizarea unor manifestări științifice de prestigiu;
- o bună dezvoltare a relațiilor cu celelalte Facultăți de profil din Patriarhia Română
- integrarea cadrelor didactice în viziunea Patriarhiei Române cu privire la cercetarea în învățământul superior: manuale, dicționare, enciclopedii, sinteze, tratate;
- libertatea de alocare a fondurilor atrase de Facultate din surse extrabugetare.

II. PREZENTAREA STRATEGIEI FACULTĂŢII DE TEOLOGIE ORTODOXĂ „ILARION V. FELEA” PENTRU MANDATUL 2024-2029

II.1. Baza materială

În ceea ce privește baza materială a Facultății de Teologie Ortodoxă din Arad, aceasta se prezintă acum în condiții adecvate procesului academic. Prospectăm, în continuare, ideea construirii unui cămin și a unei cantine în curtea interioară a edificiului, pentru ca studenții teologi să aibă la îndemână toate facilitățile necesare unui program educațional și duhovnicesc. În acest context am coordonat ample lucrări de renovare a interiorului și exteriorului Facultății și de îmbunătățire a mobilierului din sălile de curs. Biblioteca Facultății a fost extinsă, fiind identificate și amenajate deja mai multe spații pentru aceasta.

II.2. Cadre didactice

Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad are un corp profesoral bine pregătit, compatibil cu fiecare disciplină pe care o predă. În vederea creșterii calității actului educațional și de formare duhovnicească a studenților teologi și a masteranzilor este necesară o pregătire continuă a cadrelor didactice. În acest sens trebuie asumate mai multe acțiuni:

- o și mai bună racordare a cadrelor didactice la mișcarea ideilor din domeniul de referință în plan european;
- o și mai bună relaționare cu alți profesori din alte centre universitare din străinătate și din țară;
- o implicare a fiecărui cadru didactic în aprofundarea datelor disciplinei pe care o predă prin stadii de cercetare la alte Facultăți de Teologie din Europa;
- o abordare a disciplinelor teologice în context misionar și apologetic;
- implicarea în organizarea conferințelor și simpozioanelor anuale propuse de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române;
- o bună relaționare cu studenții, cu problemele și căutările lor;
- asumarea muncii în echipă – o practică care a dat roade în Facultatea noastră;

Motivarea profesorilor facultății trebuie să urmărească și stimularea prin acordarea distincțiilor materiale (salarii de merit și gradații de merit).

II.3. Educație și formare duhovnicească

În ceea ce privește atragerea studenților la Facultatea noastră, precum și modul în care gândim formarea intelectuală și duhovnicească a lor sunt necesare următoarele:

- promovarea programelor de studii ale Facultății de Teologie Ortodoxă prin editarea de materiale de prezentare în format print și electronic care să fie transmise către posibilii candidați;
- încheierea de acorduri cu Inspectoratele școlare din regiune și organizarea de cursuri/dezbateri cu potențialii candidați ai programelor de studii din Facultatea de Teologie Ortodoxă;

- participarea anuală la „Târgul educației” pentru cunoașterea specificului unei facultăți cu caracter vocațional de către viitorii studenți;
- orientarea potențialilor studenți spre Facultatea noastră trebuie dezvoltată prin parteneriate cu școlile din regiune, cu alte eparhii;
- organizarea admiterii anuale a absolvenților de liceu la programul de studii al Facultății de Teologie Ortodoxă;
- acordarea de burse din fonduri bugetare pentru studenții merituoși;
- urmărirea periodică a situației școlare a studenților și emiterea deciziilor pentru optimizarea procesului didactic;
- integrarea lor într-un program duhovnicesc și educațional specific;
- încheierea, în colaborare cu structurile universității și ale centrelor eparhiale, protopopești și parohiale, a unor convenții pentru efectuarea orelor de practică pedagogică, prevăzute în planurile de învățământ ale programelor de studii;
- actualizarea permanentă a site-ului facultății astfel încât acesta să poată fi viabil on-line cu informații referitoare la specializări, planuri de învățământ, programe analitice, cercetare științifică și programul manifestărilor științifice – transparența informațiilor;
- dezvoltarea de proiecte de cooperare sau asociere cu facultățile similare, de prestigiu, din țară și străinătate pentru optimizarea pregătirii studenților din ciclurile superioare de formare: master, doctorat;
- întărirea și impunerea Școlii doctorale între celelalte Scoli doctorale de profil din țară;
- întreținerea relațiilor existente cu facultăți din universități de prestigiu din țară și străinătate, precum și încheierea unor noi acorduri de parteneriat;
- organizarea unor acțiuni colective la nivelul facultății (aniversarea unor evenimente deosebite din viața membrilor comunității) și continuarea unor acțiuni de tradiție (Concertul de colinde, Sărbătoarea Sfinților Trei Ierarhi, ziua bibliotecii etc.) la care să fie implicați studenții și masteranzii.

II.4. Cercetarea științifică

În ceea ce privește cercetarea științifică vom continua linia specifică învățământului teologic, linie asumată deja de Facultatea noastră în ceea ce privește:

- susținerea revistei *Teologia* a Facultății noastre prin studii de referință și prin deschidere față de contribuțiile autorilor din străinătate și de la alte Facultăți din țară;
- susținerea celorlalte reviste ale Facultății noastre: *Studia Doctoralia* (din 2016), *Anuarul Facultății* (din 2016), precum și revista *Studia Theologica et Historia Aradensia* (din 2019) prin studii de referință, în vederea creșterii cotației acestora;
- asumarea unor proiecte cu caracter interdisciplinar, ținându-se cont de contextul universitar interdisciplinar în care Teologia ortodoxă este chemată să se afirme;
- o orientare și mai aplicată asupra unor proiecte teologice la nivelul Patriarhiei Române și la nivelul dialogului ecumenic;
- organizarea unor simpozioane naționale și internaționale cu caracter teologic și interdisciplinar;
- elaborarea volumelor de studii rezultate din organizarea de conferințe și simpozioane naționale și internaționale;
- implicarea în proiecte de cercetare din cadrul ariei Științelor umaniste și sociale.

II.5. Manifestări studenţeşti

Studenţii, masteranzii şi doctoranzii vor beneficia de susţinere logistică şi consiliere în ceea ce priveşte:

- organizarea unui simpozion anual, cu editarea unui volum de studii;
- organizarea unor conferinţe cu personalităţi teologice din ţară şi străinătate;
- organizarea unor simpozioane la nivelul şcolii doctorale cu editarea unor volume de studii.

În ceea ce priveşte Şcoala doctorală, aceasta trebuie să vizeze formarea unor specialişti de înaltă ţinută academică şi morală, implicaţi în proiecte de cercetare de reală valoare. Personalul didactic al Facultăţii noastre poate fi îmbunătăţit prin selecţie de cei care se ridică la exigenţele unui învăţământ teologic racordat la valorile Bisericii şi ale învăţământului teologic în plan european.

II.6. Cooperări interne şi externe

Facultatea de Teologie Ortodoxă din Arad va dezvolta cooperări cu alte instituţii de profil din ţară şi străinătate. Atenţia noastră se axează pe dezvoltarea unei cooperări cu Facultatea de Teologie din Atena, Sarajevo, Belgrad, dar şi cu alte instituţii de profil din Occident. Cooperările interne se vor axa în special pe proiecte comune de cercetare teologică cu profesori de la Facultăţile de Teologie din Bucureşti, Sibiu, Cluj şi Craiova. Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” trebuie să asigure un impact pozitiv în orientarea absolvenţilor de liceu către domeniul de studiu al facultăţii, iar acest impact va fi asigurat şi de deschiderea acesteia spre instituţiile de profil renumite din ţară şi străinătate.

IV. CONCLUZII

Prin implementarea obiectivelor enunţate mai sus se consolidează poziţia consacrată a Facultăţii de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” atât în Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad, cât şi în rândul Facultăţilor de Teologie de prestigiu din ţară, conform evaluărilor naţionale ale domeniilor de studii. De asemenea, se asigură continuarea şi consolidarea cooperării cu mediul universitar european.

DECAN

Pr. Prof. Univ. Dr. Cristinel Ioja